

Inhoud

INLEIDING	6	Hoe een bijenkast werkt	48	Mijten	116
BIJEN EN DE MENS	8	Je eigen bijenkast maken	50	Andere bijenplagen	118
De oorsprong van bijen	10	Je bijen aanschaffen	54	DE BIJENTUIN	120
Bijen en de natuur	12	Bijen verplaatsen naar een bijenkast	56	Tuinplanten voor bijen	122
De geschiedenis van de bijenhouderij	14	IMKERAGENDA	60	Voorjaarsplanten	124
BIJEN BEGRIJPEN	16	Lente	62	Vroege zomerplanten	126
Soorten bijen	18	Zwermen voorkomen in de lente	64	Herfstplanten	128
Geafrikaniseerde honingbijen	20	Zomer	66	Planten en honingsmaken	130
Het volk van de honingbij	22	Bijen verplaatsen in de zomer	68	EEN STAP VERDER	132
De structuur van een volk	24	Herfst	70	Bedrijfsmatig bijen houden	134
De levenscyclus van de bijen	26	Winter	72	Stuifmeel	136
Honing en honingdauw	28	Van winter naar voorjaar	74	Propolis	138
Hoe bijen hun voedsel vinden	30	Jaaroverzicht	76	Koninginnengelei	140
IMKER WORDEN	32	HONING OOGSTEN	78	Bijenwas	142
Kan ik imker worden?	34	Oogstbenodigdheden	80	Bijengif	144
Geschikte plaatsen voor bijenkasten	36	Overige benodigdheden	82	Keuringen en wedstrijden	146
Omgaan met bijensteken	38	Benodigdheden voor buiten	84	Koninginnenteelt	148
Essentiële hulpmiddelen voor imkers	40	Oogstplan	86	Koninginnen kweken	150
Traditionele bijenkasten	42	De honing verwijderen	88	Wetenschap en bijenonderzoek	152
Andere soorten bijenkasten	44	Honing slingeren	90	Woordenlijst	154
Onderdelen van de bijenkast	46	Na de oogst	92	Bronnen	156
		Het gebruik van honing	94	Register	158
		PROBLEMEN EN ZIEKTEN	96		
		Problemen met de koningin	98		
		Een nieuwe koningin en leggende werksters	100		
		Agressieve volken en rovers	102		
		Volken verenigen	104		
		Spuitschade	106		
		Ziekten herkennen en voorkomen	108		
		Wasmot en Amerikaans vuilbroed	110		
		Andere broedziekten	112		
		Ziekten bij volwassen bijen	114		

INLEIDING

Er gaat een wereld voor je open als je bijen gaat houden. Je leert over de bedrijvige bijengemeenschap, die heerlijk voedsel produceert door samen te werken. Het zal een fascinerende hobby worden.

Bijen houden is ook een unieke hobby. De honingbij is ontzettend belangrijk voor het welzijn van onze planeet en de voedselketen van de mens. De afgelopen decennia hebben vele factoren geleid tot een snelle daling van het aantal nuttige, bestuivende insecten. Honingbijen kunnen helpen dat evenwicht te herstellen, maar ook hun aantallen slinken dramatisch als gevolg van factoren die we nog niet helemaal kennen. Regeringen zijn zo bezorgd over deze ontwikkeling dat zij enorme bedragen investeren in onderzoek. Daarnaast proberen ze de situatie te verbeteren door nieuwe imkers aan te trekken.

Een toenemende bewustwording van de ecologische problemen is slechts één reden waardoor steeds meer mensen starten met deze fascinerende en productieve hobby. Sommigen houden bijen omdat het een interessant ambacht is dat tot een heerlijk product leidt, anderen willen simpelweg meer in en met de natuur bezig zijn. Iemand die nieuw is in dit wereldje zal willen weten wat hij of zij moet doen om een imker te worden, welke speciale gereedschappen

nodig zijn en welke mogelijkheden er zijn om zijn hobby te ontwikkelen.

Dit boek is bedoeld om deze vragen te beantwoorden door middel van een algemene inleiding over het houden van bijen. Hierbij wordt ingegaan op alle facetten van dit onderwerp. Je komt meer te weten over het complete proces, van het kopen van gereedschappen en bijen, tot het maken van een bijenstal. Het houden van bijen kan zowel op het platteland als in de stad, misschien zelfs op je dak. Je wordt voorbereid vanaf de eerste dag dat je imker wordt tot je eerste honing oogst. Daarbij leer je over de essentiële symbiotische relatie tussen bijen en bloemen, en welke bloemen nectar geven op verschillende momenten in het jaar. Je krijgt ook algemene informatie over het houden van bijen, zoals de geschiedenis van de imker, het meedoen aan honingexposities, lid worden van imkerverenigingen, het oogsten van andere producten uit de bijenkast en het kweken van koninginnen.

Dit boek bespreekt ook een aantal wetenschappelijke onderzoeken over bijenziekten en het fokken van bijenkoninginnen.

Boven: Bijen houden is ongetwijfeld een van de belangrijkste en meest fascinerende hobby's die je kunt hebben.

Boven: Veel imkers houden hun bijenkasten graag op daken; de bijen kunnen zo naar boven vliegen zonder iemand te storen.

Boven: De WBC-kast (William Broughton Carr) is een van de mooiste bijenkasten, maar door zijn dubbelwandige structuur is hij niet zo gebruiksvriendelijk als andere soorten.

ginnen. Als je meer wilt weten over deze onderwerpen kun je de lijst met aanvullende literatuur bekijken. Omdat het houden van bijen uit veel aspecten bestaat, leer je niet alleen over het maken van honing, maar ook over de communicatiesystemen en de levensstijl van de bijen. Je komt ook meer te weten over de wilde en gekweekte planten en bloemen die ze bestuiven. Met het houden van bijen help je het milieu, verhoog je de productiviteit van tuinen, boomgaarden en boerderijen en geef je een fascinerend insectenvolk een thuis.

Rechts: Sommige bijen wapperen met hun vleugels en verspreiden zo frisse lucht om de temperatuur in de kast te verlagen. Andere bijen wapperen de warme lucht naar buiten tot de lucht is afgekoeld.

